

На основу чл. 109. и 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 88/17) и члана 44. Статута ОШ Ђура Јакшић У Топоници (у даљем тексту: Школа), Школски одбор Школе, на седници одржаној 29.04.2024 године, донео је

ПРАВИЛА ПОНАШАЊА У ШКОЛИ

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилима понашања у Школи (у даљем тексту: Правила) уређује се понашање и међусобни односи запослених, ученика, родитеља односно других законских заступника ученика (у даљем тексту: родитељи) и трећих лица у Школи.

Члан 2.

Поштовањем Правила обезбеђује се успешно одвијање образовно-васпитне делатности Школе, побољшавају се радна дисциплина и безбедност у Школи, чување школске имовине и имовине ученика, запослених, родитеља и трећих лица и доприноси се повећању угледа Школе.

Члан 3.

У Школи се негују односи међусобног разумевања и уважавања личности ученика, одраслих, запослених и родитеља.

Запослени имају обавезу да својим радом и укупним понашањем доприносе развијању позитивне атмосфере у Школи.

Члан 4.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Школа је дужна да предузме све мере прописане законом када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у Школи.

Препознавање облика дискриминације од стране запосленог, ученика, родитеља или трећег лица у Школи врши се на основу ближих критеријума које заједнички прописују министар надлежан за послове образовања (у даљем тексту: министар) и министар надлежан за људска и мањинска права.

Члан 5.

У Школи су, према запосленом, ученику, родитељу или трећем лицу, забрањени:

- 1) дискриминација и дискриминаторно поступање;
- 2) физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље;
- 3) злостављање и занемаривање;
- 4) понашање које вређа углед, част или достојанство;
- 5) страначко организовање и деловање.

Члан 6.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета, ученика и одраслог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој детета, ученика и одраслог.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код детета, ученика или одраслог примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Члан 7.

Физичким насиљем сматра се: физичко кажњавање ученика или одраслог од стране запосленог, родитеља или трећег лица у Школи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према ученику или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Психичким насиљем сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Социјалним насиљем сматра се искључивање ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности Школе.

Сексуалним насиљем и злостављањем сматра се понашање којим се ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Дигиталним насиљем и злостављањем сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (website), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у Школи почињен од стране родитеља или трећег лица у Школи.

Члан 8.

У Школи је забрањен сваки облик насиља и злостављања о којима говоре Правилника, од стране ученика, родитеља или одраслог лица, над наставником, стручним сарадником и другим запосленим лицима.

Због повреде забране из става 1. овог члана против родитеља се подноси прекршајна или кривична пријава.

Члан 9.

Поступање у Школи као одговор на насиље и злостављање спроводи се према Протоколу поступања у установи у одговору на насиље и злостављање, који утврђује садржај и начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине

за процену ризика, начине заштите од насиља, злостављања и занемаривања, а доноси га министар.

Препознавање невербалних облика злостављања ученика од стране запосленог за време неге, одмора и рекреације и других облика образовно-васпитног рада врши се на основу ближих услова које прописује министар.

Члан 10.

У Школи је забрањено свако понашање којим се вређа углед, част или достојанство – запосленог према ученику и одраслом; ученика и одраслог према запосленом; родитеља или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу; ученика и одраслог према другом ученику или одраслом.

Директор Школе (у даљем тексту: директор) дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности Школе.

Препознавање понашања којима се вређа углед, част или достојанство у Школи врши се према ближим условима о начину препознавања таквог понашања, које заједнички прописују министар и министар надлежан за људска и мањинска права.

Поступање Школе када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства, начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите и друга питања од значаја за заштиту, прописује министар.

Члан 11.

Према ученицима који чине повреде обавеза ученика и повреде забрана могу се примењивати само оне мере које су утврђене законом или општим актом Школе.

Члан 12.

У Школи је забрањено страначко организовање и деловање и коришћење школских просторија у такве сврхе.

Члан 13.

Није дозвољен улазак у зграду Школе неприкладно одевеним лицима (у шортсевима, кратким панталонама, папучама, мајицама без рукава и сл.). Ова одредба односи се на сва лица која долазе у Школу.

Неприкладном одећом сматрају се нарочито: непримерено кратке сукње, блузе са великим деколтеом или танким бретелама, изразито кратке и провидне блузе, кратке панталоне.

II ПОНАШАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 14.

Запослени имају обавезу да својим радом, укупним понашањем и изгледом доприносе угледу Школе и развијању позитивне атмосфере у Школи.

Члан 15.

Сви запослени су обавезни:

- 1) да редовно и на време долазе на посао;
- 2) да савесно обављају послове свог радног места;
- 3) да благовремено обавештавају директора или секретара Школе о спречености за рад;
- 4) да се уздржавају од радњи којима се крше права ученика и/или других лица;

- 5) да се старају о остваривању права, обавеза и одговорности ученика;
- 6) да пријављују директору кршење права ученика;
- 7) да долазе на посао прикладно одевени;
- 8) да на посао не долазе у напитом или припитом стању односно да не конзумирају алкохол или друга средства зависности која би могла да смање његову способност за рад;
- 9) да не пуше у просторијама Школе нити у школском дворишту;
- 10) да не уносе у Школу нити у школско двориште оружје или друга опасна средства којима се може угрозити живот и тело ученика, запослених и трећих лица или се може нанети материјална штета;
- 11) да за време рада не користе мобилни телефон нити друга средства којима се може омести процес рада;
- 12) да не оштећују имовину Школе, ученика, других запослених, родитеља ученика и трећих лица;
- 13) да поштује распоред дежурстава;
- 14) да користе средства Школе и потрошни материјал само у службене сврхе;
- 15) да не износе школску евиденцију, друга документа, средства Школе нити потрошни материјал без одобрења директора;
- 16) да поштују и друге позитивне прописе.

Члан 16.

Наставник је обавезан да у Школу дође најмање 10 минута пре почетка часа.

Дежурни наставник је обавезан да у Школу дође најмање сат времена пре почетка наставе и да у школи буде у тренутку када ученички аутобус ученике донесе из околних села у Школу.

Члан 17.

Дежурни наставник дежурство обавља пре почетка наставе, за време великог одмора и након наставе, док ученици не уђу у превоз који их пражива кући (мисли се на ученике који користе организовани превоз ка околним селима).

Дежурни наставник:

- 1) по утврђеном распореду дежура у ходнику у време малих одмора и за време великог одмора;
- 2) долази на посао сат времена пре почетка наставе;
- 3) за време дежурства обезбеђује несметано извођење наставе и стара се о понашању ученика у току свог дежурства;
- 4) обавештава директора Школе или дежурног наставника о недоласку наставника на наставу ради обезбеђивања замене за истог;
- 5) стара се о одржавању реда и о безбедности у школској згради и школском дворишту;
- 6) предузима мере у случају нарушавања реда или угрожавања безбедности;
- 7) ради испуњавања својих обавеза, сарађује с директором и другим лицима запосленим у Школи.

Члан 18.

Дежурство се обавља у ходницима школе, у трпезарији за време ужине ученика, а по потреби и на другим местима, у складу са одлуком главног дежурног наставника.

Главни Дежурни наставник у школи утврђује присуство и одсуство осталих дежурних наставника и о томе води евиденцију и доноси неопходне одлуке.

Главни дежури наставник се одређује наизменично (недељно) из реда наставника који су одређени за дежурство одређеног дана. Уколико је главни дежурни наставник одсутан, за главног се одређује следећи по реду дежурства.

Главни Дежурни наставник дежура и координира рад осталих дежурних наставника.

Главни Дежурни наставник по доласку ученика у Школу, пре почетка наставе, обавезан је да од ученика прикупи мобилне телефоне и друге дигиталне уређаје и да их одложи на начин прописан Правилником о употреби мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства.

Дежурни наставник спречава задржавање ученика, испред зборнице и канцеларија управе Школе и стара се да ученици користе ђачки улаз.

Члан 19.

Одељењски старешина је дужан да:

- 1) предузима потребне поступке и мере како би обезбедио успешан рад свих ученика свог одељења;
- 2) води уредно есДневник образовно-васпитног рада и другу прописану евиденцију о образовно-васпитном раду;
- 3) благовремено прати остваривање распореда часова у свом одељењу и упозорава наставнике који неуредно воде евиденцију у есДневнику образовно-васпитног рада његовог одељења;
- 4) правда изостанке ученика са наставе и осталих облика образовно-васпитног рада искључиво на основу лекарског оправдања и друге релевантне документације дефинисане овим Правилима;
- 5) чува евиденцију на основу које врши правдање изостанака ученика до краја школске године;
- 6) уписује напомене за родитеље ученика односно друге законске заступнике у есДневник и контролише да ли су они упознати са садржајем;
- 7) сарађује са родитељима ученика и редовно их обавештава о понашању, изостанцима и успеху ученика и пружа информације о другим активностима Школе;
- 8) благовремено обавља и друге послове из своје надлежности.

Члан 20.

Међусобни односи наставника, осталих запослених у Школи и ученика треба да буду засновани на узајамном поштовању, разумевању и сарадњи у остваривању васпитне улоге Школе.

Члан 21.

Дужности стручних сарадника (школског психолога, педагога и библиотекара) су да:

- 1) благовремено обавесте директора Школе о изостајању с посла;
- 2) остварују сарадњу са наставницима и директором Школе;
- 3) остварују сарадњу са родитељима ученика;
- 4) благовремено обављају и друге послове из своје надлежности.

Члан 22.

Дужности запослених на помоћно-техничким пословима су да:

- 1) одржавају хигијену школских просторија, дворишта и спортских терена у Школском дворишту;

- 2) помажу у раду дежурним наставницима у складу са упутством главног Дежурног наставника, а посебно у вези са безбедношћу ученика и запослених у Школи и очувањем имовине Школе;
- 3) и не удаљавају се са радног места без дозволе директора, секретара или у њиховом одсуству дежурном у канцеларији директора Школе;
- 4) свакодневно прегледају учионице, кабинете и остале просторије Школе и уочена оштећења и кварове пријаве директору Школе, секретару Школе и дежурном наставнику;
- 5) предузимају све мере да се по завршетку рада обезбеде и закључају све просторије Школе и улазна врата Школе, капије Школе, угасе одговарајућа светла, грејне и друге инсталације.

Члан 23.

Домари и радници на одржавању хигијене – обавезни су да без одлагања обавесте дежурног наставника, директора или секретара Школе о свакој промени која може довести до нарушавања реда и безбедности у Школи.

Радници на одржавању хигијене – обавезни су да пре и после одржавања хигијене у просторијама у којима се одвија рад наставника и других запослених, дежурају у ходницима Школе, односно испред просторија у којима одржавају хигијену.

За време у које радници на одржавању хигијене – користе дневни одмор или су из других разлога одсутни са свог радног места, други радник на одржавању хигијене – преузима надзор над тим радним местом, у складу са налогом директора или секретара Школе.

Радници на одржавању хигијене, звоне за почетак и крај сваког часа.

III ПОНАШАЊЕ УЧЕНИКА

Члан 24.

Ученици су обавезни:

- 1) да се придржавају Правила и других општих аката Школе у просторијама Школе и школском дворишту, на другом месту на којем се изводи образовно-васпитни рад;
- 2) да се придржавају одлука органа Школе;
- 3) да поступају по налогу директора, наставника и стручних сарадника;
- 4) да поступају по налогу и других запослених уколико су исти усмерени на поштовање Правила;
- 5) да се за решавање проблема у односима са другим ученицима, запосленима, родитељима или трећим лицима обраћају дежурном наставнику или одељењском старешини, а по потреби и другим лицима запосленим у Школи;
- 6) да редовно похађају наставу и друге облике образовно-васпитног рада и да уредно извршавају своје школске обавезе;
- 7) да не касне на наставу нити на друге облике образовно-васпитног рада;
- 8) да савесно раде на усвајању знања, вештина и вредносних ставова прописаних школским програмом;
- 9) да прате сопствени напредак и да извештавају о томе наставнике и родитеље односно друге законске заступнике;
- 10) да у поступку оцењивања покажу своје стварно знање без коришћења разних начина преписивања и других недозвољених облика помоћи;

- 11) да не ометају извођење наставе и да не напуштају час или други облик образовно-васпитног рада без претходног одобрења наставника;
- 12) да устајањем поздраве наставника и друга лица која службено улазе у учионицу;
- 13) да воде рачуна о својим стварима, прибору и опреми, посебно за време трајања школских одмора;
- 14) да чувају од оштећења ђачку књижицу, сведочанства и друге исправе које издаје Школа, као и да исте дају на увид родитељима;
- 15) да поштују личност других ученика, запослених у Школи, родитеља и трећих лица и да се према њима уљудно понашају;
- 16) да у Школу долазе пристojно и прикладно одевени за радне активности, брину о одржавању личне хигијене, хигијени школских просторија и школске средине у целини;
- 17) да благовремено обавесте родитеље о изостанцима са наставе и осталих облика образовно-васпитног рада;
- 18) да чувају имовину Школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија и школског дворишта;
- 19) да се старају о очувању животне средине и да се понашају у складу с правилима еколошке етике;
- 20) да за време образовно-васпитног рада поштују забрану употребе мобилног телефона и свих других средстава којима се може ометати рад, изузев када је употребу мобилних телефона одобрио предметни наставник;
- 21) да у згради Школе нити у школском дворишту, за време обављања образовно-васпитног рада ван зграде Школе и школског дворишта, не носе оружје или друга опасна средства којима се може угрозити живот и тело ученика, запослених, родитеља и трећих лица или се може нанети материјална штета;

Члан 25.

Ученици су обавезни да буду у Школи најмање пет минута пре почетка наставе или другог облика образовно-васпитног рада.

Члан 26.

У време оглашавања звона за почетак часа, ученици треба да буду у својим учионицама и да мирно чекају долазак наставника.

Уколико је реч о учионицама које откључава наставник, ученици у реду и миру чекају наставника испред учионице.

Члан 27.

Ученици који су закаснили на час дужни су да у миру уђу у учионицу и неометајући час седну на своје место.

Члан 28.

По завршетку школских обавеза, ученици који не користе организован превоз у реду и миру излазе из Школе.

Ученици који користе организован превоз, дужни су да, поштујући правила понашања, исти након завршене наставе сачекају у својој учионици или у школском дворишту.

Члан 29.

Ученицима је у Школи забрањено:

- 1) да уносе било какве измене у школској евиденцији или јавним исправама које издаје Школа;
- 2) да употребљавају мобилне телефоне и сва друга средства којима се може ометати рад за време образовно-васпитног рада, у складу са Правилником о употреби мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства;
- 3) употребљавање дувана, електронских цигарета, алкохола, наркотичких и сличних средстава и подстрекивање других на такву употребу;
- 4) изазивање туче и учествовање у тучи;
- 5) изражавање националне, расне и верске нетрпељивости;
- 6) дискриминаторно понашање;
- 7) да улазе у зборницу и друге службене просторије Школе без позива, односно одобрења наставника, односно другог запосленог који користи службену просторију;
- 8) да непристојно обучени долазе у Школу, за дечаке је забрањено да у Школу долазе у бермудама и мајицама без рукава, а за девојчице у мини сукњама, кратким панталонама, као и у кратким, провидним и мајицама на брателе.
- 9) да напусти Школу без претходне провере да ли је за час на који наставник није дошао обезбеђена замена;
- 10) окупљање испред зборнице и испред службених просторија управе школе.

Члан 30.

Одељењски старешина сваке недеље одређује по два редара.

Редар је обавезан да буде у учионици најмање 10 минута пре почетка наставе.

Дужности редара су да:

- 1) за време одмора припреми таблу за рад на наредном часу;
- 2) проветрава учионицу пре почетка наставе и за време великог одмора и обавља друге радње са циљем да се учионица припреми за наставу;
- 3) извештава наставника о одсутним ученицима;
- 4) пријављује дежурном наставнику или одељењском старешини сваки нестанак или оштећење школске или личне имовине;
- 5) обавештава наставника о променама које могу утицати на безбедност ученика и/или других лица;
- 6) уколико наставник не дође на час по утврђеном распореду о томе обавести дежурног наставника и провери да ли је за час обезбеђена замена;
- 7) да обавести наставника уколико неки ученик из одељења намерно прави неред у учионици, баца папире, просипа течност и на сличан начин нарушава хигијену у учионици.

Члан 31.

Ако је ученик дошао до сазнања да му је неко право ускраћено, осим остваривања права утврђених законом, заштиту својих права затражиће од директора Школе, уз помоћ одељењског старешине и психолога, односно педагога Школе.

IV ПОНАШАЊЕ РОДИТЕЉА И ТРЕЋИХ ЛИЦА

Члан 32.

Родитељи и трећа лица (у даљем тексту: остала лица) обавезни су да поштују Правила и друге опште акте Школе.

Члан 33.

Остала лица обавезна су да се према ученицима, запосленима и другим лицима која се затекну у школској згради или школском дворишту пристојно понашају.

Члан 34.

Родитељи, поред обавеза које су заједничке за сва остала лица, имају и следеће обавезе:

- 1) да прате понашање, учење и успех свог детета, односно штићеника и да се редовно информишу о томе;
- 2) да сарађују са одељењским старешином;
- 3) да благовремено обавештавају Школу о спречености свог детета да присуствује настави и да правдају изостанке свог детета;
- 4) да поштују налоге и предлоге дежурног наставника;
- 5) да учествују у остваривању свих облика васпитног рада;
- 6) да на позив органа Школе, педагога, психолога или наставника, дођу у Школу;
- 7) да редовно измирују новчана дуговања према Школи;
- 8) да редовно долазе на родитељске састанке и да се интересују за учење и владање свог детета;
- 9) да учествују у раду органа Школе чији су чланови;
- 10) да доприносе остваривању планираних задатака Школе, побољшању услова и рада.

V ПРАВИЛА О ИЗОСТАЈАЊУ УЧЕНИКА СА НАСТАВЕ И ПРАВДАЊУ ИЗОСТАНАКА УЧЕНИКА

Члан 35.

Наставници, ученици и родитељи ученика, морају предузети све мере које доводе до смањења изостанака ученика са наставних и других облика образовно- васпитног рада.

Члан 36.

Сваки наставник на почетку школске године, или на почетку сваког месеца, мора упознати одељење са планом рада на сваком часу у свим месецима.

Члан 37.

Предметни наставник је дужан да на почетку часа упише све одсутне ученике. Ако се ученици одељења деле на групе, одсутне ученике предметни наставник може да упише и после часа.

Члан 38.

Уколико се ученик не осећа добро, треба да се јави директору, дежурном наставнику, предметном наставнику или наставнику разредне наставе. Директор, дежурни наставник, предметни наставник или наставник разредне наставе, дужан је да позове родитеље ученика да дођу по њега, а уколико они нису у могућности да дођу, позове хитну помоћ или ако је очигледно да су у питању мањи здравствени проблеми ученика уз обезбеђену пратњу запосленог Школе пошаље на преглед у најближу здравствену установу.

У случају да дође до повреде ученика у школи, односно нарушавања његовог здравственог стања, ученику треба одмах пружити прву помоћ, а ако је у питању тежа

телесна повреда или озбиљнији здравствени проблем, након указане помоћи, позвати службу хитне помоћи и обавезно обавестити родитеље.

Прву помоћ у случају повреде или здравствених проблема дужни су да пруже сви запослени према својим могућностима и знањима.

Члан 39.

Изостанак ученика правда се лекарским оправдањем или другом релевантном документацијом.

Друга релевантна документација подразумева: оправдање спортских, културних и других друштава и организација односно писана изјава родитеља.

Родитељ ученика, може лично, у писаном облику, правдати изостанке ученика за највише 3 дана у току полугодишта при чему то не могу бити узастопни дани.

Ученик, уз најаву одељењском старешини, има право да одсуствује у дане прописане Календаром рада (слава и др.).

Ученик који је у потпуности ослобођен наставе физичког васпитања не присуствује часу уколико је он по распореду часова први или последњи.

Ученик који је делимично ослобођен наставе физичког васпитања у обавези је да присуствује свим часовима.

Члан 40.

Родитељ је дужан да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави и осталим облицима образовно-васпитног рада о томе обавести Школу, као и да правда изостанке ученика најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави, односно осталим облицима образовно-васпитног рада одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом.

Уколико родитељ у року из претходног става не оправда изостанке, одељењски старешина ће их евидентирати као неоправдане.

VI ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 41.

Даном ступања на снагу Правила престају да важе Правила понашања заведена под бројем .201-2/18 од 13.04.2018. године.

Члан 42.

Правила ступају на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Председник Школског одбора

Горан Миловановић

Правила су заведена под деловодним бројем 405-1/24, од 29.04.2024. године, објављена су на огласној табли Школе дана 29.04.2024. године, а ступила су на снагу дана _____, 2024. године.

Секретар Школе

Ивана Јанковић